

Kurt Defrancq speelt De buitenkant van meneer Jules

Ik ga telkens met dezelfde energie aan de slag

Al meer dan 250 keer vertolkte Kurt Defrancq de intimistische monoloog 'De buitenkant van meneer Jules', naar de bestseller van Diane Broeckhoven. Op 29 november doet hij het opnieuw met volle goesting in de Boesdaalhoeve.

Voor wie het verhaal nog niet kent: “De bejaarde Alice staat elke dag op met de geur van verse koffie, gezet door haar dierbare echtgenoot Jules. Op een ochtend vindt ze hem echter levenloos in de sofa. Alice besluit haar man nog even voor zichzelf te houden en haalt herinneringen op, vertelt hem dingen die ze nooit eerder durfde bespreken. Dit afscheidsritueel wordt onderbroken wanneer de deurbel gaat: de buurvrouw vraagt Alice of ze even op haar autistische zoonje wil passen. De gesloten jongen weet rust de brengen in het hart van Alice: ‘Meneer Jules is weg. Dit is de buitenkant van meneer Jules.’”

Het is voor rasacteur Kurt Defrancq niet moeilijk om uit te leggen waarom hij zoveel houdt van het verhaal. “Ik ben altijd geïnteresseerd in boeiende literatuur en lees ontzettend graag. Toen ik op het boek van Diane Broeckhoven stootte, was ik onmiddellijk onder de indruk: zowel op stilistisch als op inhoudelijk vlak is het van een erg hoog niveau. Het thema, afscheid nemen van een geliefde, is bovendien universeel: ook in China en Japan kent dit boek ontelbare fans.

Ten dienste van het verhaal

Ik heb contact opgenomen met mevrouw Broeckhoven en ze was enthousiast over mijn plan om het verhaal op de planken te brengen. Omdat het zo goed geschreven is, heb ik er niets aan veranderd: ik heb gewoon het hele boek gememoriseerd, Jan Verbist deed de regie. De schrijfster was uitermate opgetogen over het resultaat: naast haar Jules staat er nu nog een andere Jules, zegt ze zelf.”

Dat de tekst eigenlijk door een vrouw – Alice – wordt verteld, vormt voor Defrancq geen obstakel. “Na enkele minuten kijken verdwijnt dit ‘detail’ naar de achtergrond en worden de toeschouwers meegetrokken in het verhaal. Ik vind dat acteurs zichzelf niet moeten etaleren, maar ten dienste moeten staan van het verhaal. Helaas zie je tegenwoordig vaak het omgekeerde: er heerst haast een personencultus rond bekende acteurs.”

Huzarenstukje

50 keer het hart van de toeschouwer veroveren, het is niet voor iedereen weggelegd. “Het is natuurlijk een huzarenstukje om dat telkens klaar te spelen, maar ik ga altijd met dezelfde energie aan de slag. Elke keer die grote sprong nemen op de planken, dat maakt theater zo boeiend, veel boeiender dan acteren voor de televisie. En De buitenkant van meneer Jules blijft een pareltje van intimiteit, ik ben telkens weer blij als ik zie hoe ontroerd de mensen zijn.” Of de mensen hem dat persoonlijk komen vertellen? “Ge moogt gerust zijn! Hoewel ik eerder schuchter ben, sla ik na de voorstelling graag een praatje met de mensen.” Defrancq weet niet hoe lang hij de monoloog nog zal spelen. “Feit is dat mensen hem aan elkaar blijven aanraden. Ik speel het stuk al lang niet meer enkel in culturele centra.”

De buitenkant van meneer Jules heeft ook Defrancqs eigen kijk op het leven beïnvloed. “Het verhaal heeft me doen inzien dat je, zoals Alice, je tijd moet nemen om afscheid te nemen. Dat proces kan je niet overslaan.”

Witten en zwarten

Kurt Defrancq werkt meestal subsidievrij en als hardwerkende zelfstandige reist hij momenteel met zeven verschillende voorstellingen het land rond. “Vorige vrijdag (28 september, nvdr) ging Den Uyl in première. Het stuk is geïnspireerd op het Brugsch Poppenspel Den Uyl, dat werkelijk bestaan heeft en opgericht werd tijdens de Tweede Wereldoorlog. Omwille van de strenge censuur was poppentheater het enige vermaak dat in die periode was toegestaan. Theatergezelschap Ultima Thule deed de regie, Els Trio en ik spelen twee poppenspelers die elk op hun manier de oorlogsjaren beleven. Het is een verhaal over ‘witten’ en ‘zwarten’, over verzet en collaboratie, weliswaar met de nodige humor verteld. We laten zien hoe het toen was en nemen geen standpunt in: het is aan de toeschouwer zelf om te kijken en hopelijk ook na te denken over de politieke context van vandaag. Want vergis je niet: Den Uyl is brandend actueel.”

Joke Bellen